

Projekt

przygotowany przez
Zarząd Powiatu Pabianickiego

**UCHWAŁA NR
RADY POWIATU PABIANICKIEGO**

z dnia 2026 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie
promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych
w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na
lata 2026-2030**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1684) oraz art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673, z 2026 r. poz. 160) **Rada Powiatu Pabianickiego uchwala, co następuje:**

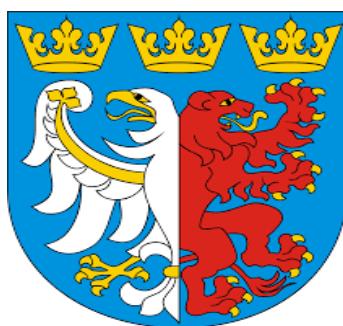
§ 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2026-2030, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Pabianickiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do Uchwały Nr
Rady Powiatu Pabianickiego
z dnia 2026 roku

**POWIATOWY PROGRAM PROFILAKTYCZNY
W ZAKRESIE PROMOWANIA I WDROŻENIA
PRAWIDŁOWYCH METOD
WYCHOWAWCZYCH W STOSUNKU DO DZIECI
W RODZINACH ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ
DOMOWĄ
NA LATA 2026-2030**

OPRACOWANY
PRZEZ POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W PABIANICACH
PABIANICE 2026

Spis treści

WSTĘP	1
I. ZASOBY I POTRZEBY	3
II. ANALIZA SWOT	6
III. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA I REALIZACJI PROGRAMU	7
IV. ADRESACI PROGRAMU	7
V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU	8
VI. CELE PROGRAMU	8
VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY	9
VIII. REALIZATORZY PROGRAMU	9
IX. FINANSOWANIE PROGRAMU	9
X. MONITORING I EWALUACJA	10
XI. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ W RAMACH POWIATOWEGO PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO W ZAKRESIE PROMOWANIA I WDROŻENIA PRAWDŁOWYCH METOD WYCHOWAWCZYCH W STOSUNKU DO DZIECI W RODZINACH ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ DOMOWĄ NA LATA 2026-2030	11
XII. SPIS TABEL	13

WSTĘP

„Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2026-2030” ma na celu udzielanie specjalistycznej pomocy rodzinom zagrożonym przemocą domową, które często cechują się niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą, brakiem umiejętności radzenia sobie ze stresem, utrwalonymi negatywnymi wzorcami wychowawczymi oraz trudnościami w budowaniu relacji z dziećmi. Promocja konstruktywnych metod wychowawczych oraz wzmocnienie kompetencji rodzicielskich powinna wpłynąć na zwiększenie bezpieczeństwa dzieci poprzez profilaktykę, która jest nieodłącznym elementem skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy domowej.

Zgodnie z definicją słownikową profilaktyka to działania i środki zapobiegające niepożądanym sytuacjom i zjawiskom. Podobnie rozumiana jest profilaktyka społeczna, która ma na celu zapobieganie powstawaniu niekorzystnych/szkodliwych dla społeczeństwa zjawisk. Oddziaływanie profilaktyczne powinno dotyczyć więc nie tylko jednostek, ale również grup społecznych, czy środowisk. W ramach niniejszego programu zakres tych oddziaływań obejmuje zapobieganie stosowania przemocy wobec dzieci w środowisku domowym przede wszystkim poprzez edukację i podnoszenie świadomości społecznej ale też wczesną identyfikację zagrożeń, redukcję czynników prowadzących do przemocy (np. norm akceptujących przemoc, uzależnienia) czy też wzmacnianie zasobów ochronnych (np. sieci wsparcia, umiejętności radzenia sobie z problemami, umiejętności pozytywnej komunikacji). Planowane działania będą miały zarówno charakter uniwersalny, a więc skierowany do wszystkich mieszkańców powiatu (np. działania informacyjne), jak i selektywny, skierowany do grup podwyższonego ryzyka wystąpienia przemocy domowej wobec dzieci.

Zapobieganie przemocy wobec dzieci jest szczególnie istotne ze względu na to, że są one najbardziej bezbronnymi członkami społeczeństwa, nie mają narzędzi obrony, wpływu na sytuację i postępowanie dorosłych ani też możliwości samodzielnego opuszczenia zagrażającego środowiska. Ponadto ich układ nerwowy jest w fazie intensywnego rozwoju, więc przemoc może powodować u nich nie tylko doraźne skutki, ale również trwałe zmiany neurobiologiczne (m.in. w związku z przewlekłym oddziaływaniem na rozwijający się mózg hormonu stresu-kortyzolu), które mogą zmniejszać ich szanse na osiągnięcie optymalnego stopnia rozwoju emocjonalnego, społecznego i intelektualnego a w efekcie rzutować niekorzystnie na wiele sfer dorosłego życia. Przemoc wywołuje i utrwała u dziecka lęk, uczy je podległości, braku zaufania do dorosłych i normalizuje agresję, ponieważ dzieci bardzo często powielają wzorce postępowania, jakie obserwowały w rodzinnym domu. Bez interwencji istnieje więc większe ryzyko, że w przyszłości same będą stosować przemoc wobec partnerów lub własnych dzieci, bądź też wchodzić w relacje jako osoby doznające przemocy.

Każde dziecko, aby mogło harmonijnie się rozwijać i osiągnąć w przyszłości samodzielność życiową, potrzebuje więc poczucia bezpieczeństwa, troskliwych, stabilnych emocjonalnie opiekunów i przewidywalnego środowiska. To rodzina, poza tym że jest

podstawową komórką społeczeństwa, powinna być miejscem, w którym występują wszystkie te elementy. Prawidłowo funkcjonująca rodzina pełni wobec dziecka szereg funkcji, m.in. zaspokaja podstawowe potrzeby biologiczne, psychiczne, emocjonalne (bez których niemożliwy jest prawidłowy rozwój więzi) czy zapewnia warunki do wszechstronnego zdrowego rozwoju. Ponadto rodzina wprowadza dziecko w życie społeczne ucząc je norm, wartości, zasad i prawidłowego wypełniania ról społecznych, a w ramach wypełniania funkcji wychowawczych kształtuje u niego właściwe postawy, nawyki czy poczucie odpowiedzialności, a także chroni dziecko przed zagrożeniami zewnętrznymi i przemocą.

Rodzina powinna więc być bezpiecznym środowiskiem, w którym dziecko jest otaczane opieką i ochroną, a nie narażane na krzywdzenie, tym bardziej że wszelkie formy przemocy wobec dzieci są jednoznacznie zakazane prawem zarówno polskim jak i międzynarodowym.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U z 1997 r., nr 78 poz. 483 z późn. zm.) w art. 72 ust. 1 wskazuje, że Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka a każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Konwencja o prawach dziecka (Dz.U z 1991 r., nr 120, poz. 526 z późn. zm.), która została przyjęta 20 listopada 1989 r. przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych a ratyfikowana przez Polskę w 1991 r., przypomina w preambule, że w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka Narody Zjednoczone proklamowały, iż „dziecko, z uwagi na swoją niedojrzałość fizyczną oraz umysłową, wymaga szczególnej opieki i troski, w tym właściwej ochrony prawnej, zarówno przed, jak i po urodzeniu”. Odpowiedzią na zobowiązania międzynarodowe Polski, zwłaszcza wynikające z Konwencji o Prawach Dziecka oraz zaleceń Komitetu Praw Dziecka ONZ było też wprowadzenie w Polsce w 2010 r. całkowitego zakazu stosowania kar cielesnych wobec dzieci poprzez nowelizację Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego. Dodano wówczas art. 96¹, który wprost stanowi, że *„osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim zakazuje się stosowania kar cielesnych”* - wprowadzenie zakazu miało jasny cel: wzmacniać bezpieczeństwo dzieci oraz promować wychowanie oparte na szacunku i bez przemocy.

W walce ze zjawiskiem przemocy domowej, próbą podjęcia celowych, skutecznych i jednolitych działań na rzecz jej przeciwdziałania oraz niwelowania jej skutków jest także ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U z 2024 r. poz. 1673 ze zm.) która zakłada, że osobom doznającym przemocy domowej należy się specjalistyczna bezpłatna pomoc i wsparcie – medyczne, psychologiczne, prawne, socjalne a także w szczególnie uzasadnionych przypadkach czasowe schronienie. Ustawa ta w art. 2 ust. 1 pkt 1 wprowadza definicję przemocy domowej stanowiąc, że jest to: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej

osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”. Istotne jest to, że nowelizacja ustawy z 2023 r. jednoznacznie wskazuje, że dziecko należy uznawać za osobę doznającą przemocy domowej nie tylko wtedy, kiedy bezpośrednio jej doświadcza, ale również wtedy, kiedy jest świadkiem przemocy domowej w jakichkolwiek jej formach (fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej czy zaniedbania) wobec osób najbliższych.

Dlatego też rodziny, w których występuje zagrożenie przemocą domową oraz nieradzące sobie z prawidłowym wypełnianiem funkcji rodzicielskiej powinny zostać objęte wsparciem i uzyskać pomoc w nabyciu odpowiednich umiejętności co do wdrażania prawidłowych metod wychowawczych.

I. ZASOBY I POTRZEBY

Stan zasobów

Na terenie Powiatu Pabianickiego działają instytucje i jednostki organizacyjne, które mają za zadanie zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej zapobiegać jej poprzez udzielanie wsparcia, poradnictwa oraz prowadzenie działań profilaktycznych.

1) Zasoby instytucjonalne Powiatu Pabianickiego w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

a) Placówki oświatowe:

- szkoły,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Pabianicach, ul. Bracka 10/12,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Konstantynowie Łódzkim, ul. Kilińskiego 75.

Placówki oświatowe prowadzą działania profilaktyczne, skierowane do dzieci i młodzieży w formie zajęć edukacyjnych, udzielają wsparcia psychologicznego i pedagogicznego, służą również wsparciem i pomocą rodzicom i opiekunom prawnym, którzy borykają się z trudnościami wychowawczymi wobec swoich dzieci. Przedstawiciele placówek oświatowych mają kompetencje, aby rozpoznać sygnały świadczące o doznawaniu przez dziecko różnych form krzywdzenia i zaniedbania, wystąpić do sądu o wgląd w sytuację rodziny, powiadomić policję lub prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, skierować do specjalistycznej placówki, poradni psychologiczno-pedagogicznej, monitorować sytuację dziecka i rodziny, współpracując z innymi służbami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, uruchomić w sytuacjach tego wymagających procedurę „Niebieskie Karty” w związku

z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej, wchodzić w skład tworzonych przez zespół interdyscyplinarny grup diagnostyczno-pomocowych.

b) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach, ul. Traugutta 6 a,

- Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach ma za zadanie udzielać pomocy i wsparcia rodzinom przeżywającym trudności. Zespół Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej udziela rodzinom i dzieciom pomocy psychologicznej oraz udziela poradnictwa prawnego i socjalnego. W przypadku uzasadnionego podejrzenia występowania przemocy domowej pracownik socjalny lub psycholog wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” i współpracuje z innymi służbami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w ramach grup diagnostyczno-pomocowych.

W zakresie profilaktyki przemocy domowej wobec dzieci Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje oddziaływania edukacyjne dla dzieci, młodzieży, rodziców i opiekunów w ramach indywidualnego poradnictwa oraz warsztatów edukacyjnych czy grup wsparcia.

c) Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach, ul. Żeromskiego 18

- Komisariat Policji w Konstantynowie Łódzkim, ul. Zgierska 4,
- Posterunek Policji w Ksawerowie, Żdźary ul. Kościuszki 3 H,
- Posterunek Policji w Hermanowie, Hermanów 24n

Do zadań Komendy Powiatowej Policji w Pabianicach oraz podległych jej jednostek należy ochrona życia, zdrowia i mienia przed bezprawnymi zamachami naruszającymi te dobra. W ramach działań profilaktycznych Komenda realizuje m.in. spotkania z młodzieżą w szkołach. W przypadku uzasadnionego podejrzenia występowania przemocy domowej funkcjonariusz wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” i współpracuje z innymi służbami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w ramach grup diagnostyczno-pomocowych.

d) Sąd Rejonowy w Pabianicach, ul. Partyzancka 105/127

Sąd Rejonowy w Pabianicach rozpatruje sprawy i wydaje orzeczenia w sprawach dotyczących stosowania przemocy domowej oraz orzeka w sprawach dotyczących wykonywania władzy rodzicielskiej: ograniczenie władzy rodzicielskiej, pozbawienie lub zawieszenie władzy rodzicielskiej w przypadku, kiedy dobro dziecka jest zagrożone w wyniku nadużycia władzy rodzicielskiej, w tym stosowania przemocy w jakichkolwiek jej formach. Zespół Kuratorski działający przy Sądzie Rejonowym realizuje zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym i kontrolnym, związane z wykonaniem orzeczeń sądu.

- e) Miejskie Centrum Pomocy Społecznej w Pabianicach, ul. Gdańska 7,
- f) Ośrodek Profilaktyki i Wspierania Rodziny działający w strukturach MCPS w Pabianicach, ul. Partyzancka 31,
- g) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pabianicach, ul. Łaska 3/5,
- h) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ksawerowie, ul. Kościuszki 3 H,
- i) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dłutowie, ul. Pabianicka 21,
- j) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dobroniu, ul. 11 Listopada 9,
- k) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lutomiersku, Plac Jana Pawła II 12,
- l) Konstantynowskie Centrum Pomocy Rodzinie, ul. Słowackiego 11,
- m) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstantynowie Łódzkim, ul. Słowackiego 11.

Miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu pabianickiego udzielają pomocy rodzinom, które borykają się z różnymi problemami, w tym również problemami w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskich. Pracownicy socjalni dokonują diagnozy sytuacji rodziny i opracowują plan pomocy. W razie potrzeby umożliwiają rodzinom skorzystanie z pomocy asystenta rodziny. Ośrodki udzielają pomocy finansowej, pomocy w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, zawodowego, rodzinnego. W przypadku uzasadnionego podejrzenia występowania przemocy domowej pracownik socjalny wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” i współpracuje z innymi służbami i instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w ramach grup diagnostyczno-pomocowych.

Zasoby Ludzkie

Na terenie powiatu pabianickiego w instytucjach udzielających pomocy rodzinom zagrożonym zjawiskiem przemocy domowej czy też borykających się już z tym problemem pracuje dobrze wykształcona i wykwalifikowana kadra specjalistów: pracowników socjalnych, psychologów, pedagogów, radców prawnych, terapeutów, którzy służą bezpłatną pomocą. Pracownicy systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje przez uczestnictwo w specjalistycznych szkoleniach, w tym w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

W powiecie pabianickim występują następujące potrzeby dotyczące sfery przeciwdziałania przemocy domowej:

- 1) zwiększenie liczby specjalistycznych szkoleń dla pracowników zajmujących się zjawiskiem przemocy domowej,
- 2) zwiększenie kadry zajmującej się udzielaniem pomocy rodzinom, w tym umożliwiające poszerzenie działań na rzecz osób doznających przemocy domowej oraz działań profilaktycznych,

- 3) zwiększenie dostępności do szkoleń, warsztatów, zajęć edukacyjnych dla rodziców/opiekunów w zakresie właściwych postaw rodzicielskich, metod i form wychowania, radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz konsekwencji stosowania przemocy wobec dzieci,
- 4) zintensyfikowanie oddziaływań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, zwiększających świadomość na temat zjawiska przemocy domowej i jego szkodliwości,
- 5) wypracowanie procedur postępowania dla wszystkich instytucji zajmujących się udzielaniem wsparcia rodzinom w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

II. ANALIZA SWOT

ANALIZA SWOT

Prowadzonych działań profilaktycznych skierowanych do rodzin w powiecie pabianickim

Tabela 1 Analiza SWOT Mocne i słabe strony prowadzonych działań profilaktycznych skierowanych do rodzin w powiecie pabianickim

Mocne strony	Słabe strony
1) gotowość do współpracy między instytucjami realizującymi na terenie powiatu działania profilaktyczne skierowane do rodzin 2) dostęp dla mieszkańców powiatu pabianickiego do bezpłatnej pomocy psychologicznej i poradnictwa specjalistycznego - prawnego, socjalnego, 3) realizowanie działań profilaktycznych skierowanych do rodzin przez ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu, 4) dobrze wykształcona, podnosząca cały czas swoje kompetencje kadra specjalistów (przedstawicieli jednostek pomocy społecznej, oświaty, policji itp.) 5) niskie nakłady finansowe –dzięki wykwalifikowanej kadrze większość oddziaływań profilaktycznych może być zrealizowana przez pracowników jednostek we własnym zakresie	1) wciąż niska świadomość społeczna w zakresie zjawiska przemocy domowej i jej przejawów 2) niewystarczający przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi instytucjami wspierającymi rodziny przeżywające trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskich, spowodowany m.in. barierami prawnymi (ochrona danych osobowych) czy brakiem jednolitych procedur 3) niechęć zgłaszania się po pomoc do specjalistów w dziedzinie pracy z dzieckiem stwarzającym problemy wychowawcze 4) niska motywacja niektórych rodziców do korzystania z oferowanych form pomocy 5) niewystarczająca dostępność do szkoleń i grup wsparcia dla rodziców borykających się z problemami wychowawczymi wynikająca z niewystarczających zasobów kadrowych

Tabela 2 Analiza SWOT Zagrożenia i szanse przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie pabianickim

Zagrożenia	Szanse
1) zjawisko przemocy domowej powoduje duże szkody społeczne i jest ściśle związane z innymi problemami społecznymi np. uzależnieniami, ubóstwem, bezrobociem 2) utrwalone szkodliwe społecznie stereotypy „usprawiedliwiające” stosowanie przemocy wobec dzieci, 3) bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów prowadzi do powielania tego wzorca przez ich dzieci 4) brak umiejętności pozyskiwania wsparcia 5) poczucie bezkarności u rodziców, którzy nieprawidłowo wypełniają swoje obowiązki względem dzieci (wychowawcze, opiekuńcze)	1) rosnąca świadomość społeczna dotycząca znaczenia prawidłowych relacji rodzinnych 2) wzmacnianie oddziaływań zrealizowanych w ramach programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz programów profilaktycznych przez działania realizowane w ramach indywidualnych planów pomocy dla danej rodziny – współpraca międzyinstytucjonalna 3) rozwój narzędzi edukacyjnych online umożliwiające dotarcie do większej liczby osób wymagających wsparcia lub zainteresowanych podniesieniem swoich kompetencji rodzicielskich 4) możliwość pozyskania środków na działania profilaktyczne z programów rządowych lub funduszy UE

III. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA I REALIZACJI PROGRAMU

Program został opracowany na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U z 2024 r. poz. 1673 ze zm.), który wskazuje, że do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

IV. ADRESACI PROGRAMU

„Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2026-2030” skierowany jest do:

- 1) osób chcących podnieść swoje kompetencje rodzicielskie,
- 2) rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji rodzicielskich, w tym zagrożonych przemocą domową,
- 3) dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową,

- 4) przedstawicieli instytucji, służb i podmiotów (pomocy społecznej, oświaty, policji, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych) wspierających dziecko i rodzinę oraz działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

V. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

1. Profilaktyka, mająca na celu zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska przemocy, a także metod przeciwdziałania temu zjawisku, jest istotnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Przeciwdziałanie przemocy domowej nie może opierać się na działalności tylko jednej instytucji, ponieważ żaden podmiot nie posiada wszystkich dostępnych narzędzi i możliwości rozwiązywania problemów.
3. Wszystkie służby pomagające osobom doznającym przemocy domowej powinny cały czas podnosić swoje kompetencje, przekazywać sobie szczegółowe informacje na temat zakresu swojego działania, posługiwać się podobną procedurą postępowania.

VI. CELE PROGRAMU

1. **Głównym celem programu jest zwiększenie bezpieczeństwa dzieci poprzez zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej w powiecie pabianickim w wyniku oddziaływań profilaktycznych i edukacyjnych nakierowanych na promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową a także uświadamianie dzieci, młodzieży i rodziców/opiekunów na temat zjawiska przemocy domowej i jego skutkach.**

Cele szczegółowe programu:

- 1) zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej oraz płynących z niego zagrożeń,
- 2) podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców powiatu o instytucjach udzielających specjalistycznej pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- 3) zapewnienie wsparcia i pomocy rodzinom z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zagrożonym zjawiskiem przemocy domowej,
- 4) propagowanie prawidłowych metod wychowawczych wśród rodzin, w tym zagrożonych przemocą domową, podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców,
- 5) podniesienie kompetencji i profesjonalizmu osób pracujących z dzieckiem i rodziną poprzez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach, konferencjach.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY

Przewiduje się następujące efekty realizacji programu:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy domowej w powiecie pabianickim, zwłaszcza przemocy wobec dzieci,
- 2) zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej i jej skutków, zarówno doraźnych jak i długotrwałych,
- 3) wzrost kompetencji wychowawczych rodziców/opiekunów dzieci z rodzin zagrożonych przemocą domową,
- 4) poprawa relacji i wzmocnienie więzi między członkami rodziny i zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w rodzinach dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej.
- 5) Zwiększenie dostępności i podniesienie standardu usług świadczonych przez instytucje pomagające dziecku i rodzinie w zakresie edukacji i promowania właściwych metod wychowawczych,
- 6) podniesienie kompetencji specjalistów pracujących w obszarze wsparcia rodziny i przeciwdziałania przemocy domowej.

VIII. REALIZATORZY PROGRAMU

Inicjatorem, koordynatorem i głównym realizatorem działań w ramach programu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach. Realizacja określonych działań odbywać się będzie (na zasadzie współpracy) z jednostkami działającymi na terenie powiatu pabianickiego, zgodnie z Harmonogramem realizacji zadań, stanowiącym dział XI niniejszego programu.

Za realizację programu odpowiedzialny jest Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach.

IX. FINANSOWANIE PROGRAMU

Zakłada się, że „Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2026-2030” będzie finansowany ze środków powiatu pabianickiego i budżetów własnych jednostek zaangażowanych w realizację zadań, w zakresie należącym do kompetencji każdej z nich, przy czym nakłady finansowe na realizację zadań będą zależały od corocznych budżetów poszczególnych instytucji. Warunkiem realizacji zadań jest zapewnienie w corocznym budżecie powiatu pabianickiego środków finansowych lub pozyskanie ich w miarę możliwości ze źródeł zewnętrznych, jak np. Fundusze Europejskie. Działania, które nie wymagają dodatkowych nakładów finansowych, będą realizowane systematycznie. Realizacja poszczególnych zadań będzie zależała również od zdiagnozowanych potrzeb.

Powyższy program ma charakter otwarty i dopuszcza się jego modyfikację w kolejnych latach realizacji, w przypadku konieczności dostosowania jego założeń do potrzeb adresatów.

X. MONITORING I EWALUACJA

„Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2026-2030” opracowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach, jest zgodny z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. z 2023 r. poz. 1232), ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U z 2024 r. poz. 1673 ze zm.) oraz spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Pabianickim na lata 2021–2030, oraz Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Pabianickim na lata 2026-2030.

Zadania określone w programie będą realizowane przez cały czas trwania programu. W miarę występowania potrzeb, jak również możliwości finansowych powiatu i gmin, zadania te będą aktualizowane i rozszerzane tak, by były zgodne ze zmieniającymi się przepisami prawa oraz potrzebami mieszkańców powiatu.

Monitorowanie realizacji programu odbywać się będzie poprzez sprawozdawczość, która dokonana będzie nie później niż do końca pierwszego półrocza każdego roku za rok poprzedni. Sprawozdanie obejmować będzie w szczególności:

- 1) formy udzielanej pomocy,
- 2) liczbę osób korzystających z pomocy,
- 3) potrzeby w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Sprawozdanie z realizacji programu będzie częścią sporządzanego co roku sprawozdania z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach, które ponadto jest przedstawiane Radzie Powiatu Pabianickiego.

Ewaluacja programu polegać będzie przede wszystkim na ocenie jego efektów. Przeprowadzona będzie po zakończeniu realizacji programu przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach.

XI. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ W RAMACH POWIATOWEGO PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO W ZAKRESIE PROMOWANIA I WDROŻENIA PRAWIDŁOWYCH METOD WYCHOWAWCZYCH W STOSUNKU DO DZIECI W RODZINACH ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ DOMOWĄ NA LATA 2026-2030.

Tabela 3 Harmonogram realizacji zadań w ramach powiatowego programu profilaktycznego w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

I.p.	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Źródła finansowania	Wskaźniki
1.	Monitorowanie środowisk zagrożonych przemocą domową	ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu	cały czas realizacji programu	budżety własne jednostek	– liczba rodzin objętych pomocą – rodzaj udzielonej pomocy
2.	Zwiększanie świadomości społecznej dotyczącej zagrożeń wynikających ze stosowania przemocy domowej przez prowadzenie kampanii informacyjnych	Starostwo Powiatowe w Pabianicach, PCPR we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Pabianicach, ośrodkami pomocy społecznej z terenu powiatu, szkołami, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi	cały czas realizacji programu	budżet powiatu, budżety własne jednostek	– liczba wydanych materiałów informacyjnych, ulotek, plakatów itp.
3.	Rozpowszechnianie informacji o instytucjach udzielających specjalistycznej pomocy dziecku, rodzinie, osobom doznającym przemocy domowej.	Starostwo Powiatowe w Pabianicach, PCPR, Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach, ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne	cały czas realizacji programu	budżety własne jednostek	– Liczba wydanych ulotek, plakatów, materiałów informacyjnych informatorów itp.
4.	Udzielenie wsparcia i pomocy rodzinom z trudnościami w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez: pracę socjalną, poradnictwo psychologiczne, rodzinne, pedagogiczne, prawne.	PCPR, ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu, Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne	cały czas realizacji programu	budżet powiatu, budżety własne jednostek	– liczba przypadków i rodzaj udzielonej pomocy – liczba osób objętych wsparciem

I.p.	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Źródła finansowania	Wskaźniki
5.	Podniesienie kompetencji i profesjonalizmu osób pracujących z dzieckiem i rodziną przez uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach, konferencjach.	PCPR, ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne Komenda Powiatowa Policji w Pabianicach, Straż Miejska w Pabianicach	cały czas realizacji programu	budżet powiatu budżety własne jednostek	– liczba i tematyka szkoleń, warsztatów, konferencji, – liczba osób biorących udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach
6.	Edukacja i promocja prawidłowych metod wychowawczych, postaw rodzicielskich oraz stylu życia wolnego od przemocy.	PCPR, ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne	cały czas realizacji programu	budżet powiatu budżety własne jednostek	– Liczba i tematyka przeprowadzonych spotkań edukacyjnych, warsztatów, pogadek – liczba uczestników
7.	Edukacja i profilaktyka przemocy domowej skierowana do dzieci i młodzieży	PCPR, ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne	cały czas realizacji programu	budżet powiatu budżety własne jednostek	– Liczba i tematyka przeprowadzonych spotkań edukacyjnych, warsztatów, pogadek – liczba uczestników
8.	Prowadzenie zajęć edukacyjnych „Szkola dla rodziców” – warsztaty dla rodziców, opiekunów i wychowawców mające na celu zwiększenie umiejętności wychowawczych i zmianę postaw wychowawczych.	PCPR	Co najmniej raz w każdym roku realizacji programu	budżet powiatu	– liczba uczestników warsztatów

PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach

XII. SPIS TABEL

Tabela 1 Analiza SWOT Mocne i słabe strony Prowadzonych działań profilaktycznych skierowanych do rodzin w powiecie pabianickim.....	6
Tabela 2 Analiza SWOT Zagrożenia i szanse przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie pabianickim ...	7
Tabela 3 Harmonogram realizacji zadań w ramach powiatowego programu profilaktycznego w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową	11

Uzasadnienie
do projektu uchwały Rady Powiatu Pabianickiego
w sprawie przyjęcia Powiatowego programu profilaktycznego
w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod
wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych
przemocą domową na lata 2026-2030

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 1673 ze zm.) do zadań własnych powiatu należy w szczególności opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Uchwałą Nr XXXV/263/21 Rady Powiatu Pabianickiego z dnia 29 kwietnia 2021 roku został przyjęty Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie w powiecie pabianickim na lata 2021 – 2025, którego okres obowiązywania upłynął z dniem 31.12.2025 r., wobec czego zachodzi konieczność przyjęcia nowego dokumentu, który będzie jego kontynuacją.

Kierując się przytoczonym zapisem ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz dobrem dzieci z rodzin zagrożonych przemocą domową opracowano Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową na lata 2026-2030. Stanowi on załącznik do niniejszej uchwały.

W imieniu Zarządu Powiatu Pabianickiego projekt uchwały Rady Powiatu Pabianickiego będzie referowała Pani Justyna Jeznach - pełniąca obowiązki zastępcy dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach.